

Til. lovforslag nr. L 164 A. Tillægsbetænkning afgivet af retsudvalget den 29. maj 1985

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven

(Telefonaflytning m.v.)

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret i et samråd. Justitsministeren har tilstillet udvalget sin besvarelse af udvalgets spørgsmål. Spørgsmålet og svaret er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Under udvalgets behandling af lovforslaget har spørgsmålet om domstolenes begrundelse af kendelser i sager om indgreb i meddelelseshemmeligheden været drøftet. Udvalget ønsker at fremhæve, at man lægger afgørende vægt på, at der med den i lovforslaget foreslåede § 783 i rettens kendelse skal anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt.

Herefter indstillet *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af *udvalget*:

Til § 1

1) I den under *nr. 6* foreslåede § 781 udgår i *stk. 1, nr. 3*, følgende: »263, stk. 3, 264, stk. 2,«.

2) I den under *nr. 6* foreslåede § 781 ind sættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4*. Aflytning efter § 780, *stk. 1, nr. 2*, kan kun foretages, når mistanken vedrører en forbrydelse, som har medført eller som

kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.«

3) I den under *nr. 6* foreslåede § 783 affattes *stk. 2* således:

»*Stk. 2*. I kendelsen fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages. Dette tidsrum skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger. Tidsrummet kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen. Forlængelsen sker ved kendelse.«

4) I den under *nr. 6* foreslåede § 785 udgår *stk. 1, 2. pkt.*, og i stedet indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Advokaten er endvidere berettiget til at få udleveret en genpart af materialet. Finder politiet, at materialet er af særlig fortrolig karakter, og at genpart heraf derfor ikke bør udleveres, skal spørgsmålet herom på begæring af advokaten af politiet indbringes for retten til afgørelse.«

5) I § 789, *stk. 1* og *stk. 2*, indsættes efter »§ 781, *stk. 1, nr. 3*,« følgende: »eller § 781, *stk. 4*,«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Henvisningen til straffelovens § 263, *stk. 3*, og § 264, *stk. 2*, indebærer en unødigt udvidelse af adgangen til indgreb i meddelelseshemmeligheden foranlediget af forslag til lov om ændring af straffeloven (Datakriminali-

tet), hvor strafferammen i de nævnte bestemmelser er 2 år og lovovertrædelsen består i forsætlig fremskaffelse af oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder.

Til nr. 2 og nr. 5

Efter udvalgets opfattelse er indgreb i meddelelshemmeligheden i form af rumaflytning betydelig alvorligere end andre indgreb i meddelelshemmeligheden. Udvalget ønsker derfor denne form for indgreb begrænset til forbrydelser, som har medført, eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, herunder forhold omfattet af straffelovens § 191.

Til nr. 3

Udvalget finder, at der bør fastsættes regler for, hvor lang tid domstolene ved kendelse kan bestemme, at indgreb i meddelelshemmeligheden kan foretages. Der fastsættes en frist på 4 uger. Fristen kan forlænges 4 uger ad gangen ved en ny kendelse.

Til nr. 4

Udvalget finder, at det bør være domstolene og ikke politiet, der afgør, om genparter af materiale af særlig fortrolig karakter kan udleveres til advokaten. Retten kan gøre udlevering af genparter betinget af, at visse forholdsregler overholdes. Herved henvises til sikkerhedsforskrifter udstedt i medfør af § 784, stk. 2, samt øvrige foranstaltninger, som må anses for at være fornødne.

Hagen Hagensen (KF) fmd. Annelise Gotfredsen (KF) Agnete Laustsen (KF)

Per Stig Møller (KF) Bjørn Elmquist (V) Thor Pedersen (V) Birgith Mogensen (CD)

Inger Stilling Pedersen (KrF) Ole Espersen (S) Korneliusen (S) Torben Lund (S)

Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S) Jimmy Stahr (S) Leif Hermann (SF)

Ebba Strange (SF) nfmd. Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå**Samrådsspørgsmål D:**

»Ministeren bedes oplyse, hvorvidt ændringsforslag nr. 8 i udvalgets betænkning over lovforslaget samt bemærkningerne hertil dækker følgende situation og alene denne: Politiet får ved et indgreb i meddelelshemmeligheden oplysning om en lovovertrædelse, som ikke har dannet grundlag for indgrebet og efter § 781, stk. 1, nr. 3, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet. Politiet kan anvende oplysningen som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse, men ikke som bevis i retten.«

Svar:

Ændringsforslag nr. 8 i udvalgets betænkning går ud på, at det skal forbydes at anvende de såkaldte tilfældighedsfund – altså oplysninger om andre lovovertrædelser end dem, som gav anledning til indgrebet – som bevis i retten.

Gennemføres ændringsforslaget, vil politi-

et kunne anvende en oplysning om en lovovertrædelse, der ikke har dannet og heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet, som led i *efterforskningen* af den pågældende lovovertrædelse, men politiet må ikke anvende oplysningen som bevis i retten.

Dette indebærer, at politiet på grundlag af den oplysning, som man har fået ved et indgreb i meddelelshemmeligheden, må foretage en efterforskning i sagen og søge i givet fald at fremskaffe de andre beviser, som er nødvendige for at få den pågældende domfældt.

Såfremt politiet fremskaffer sådanne andre beviser, vil der kunne rejses tiltale i sagen, men anklagemyndigheden må efter forslaget ikke anvende den oplysning, som er erhvervet under aflytningen, som bevis i retten. Kan de nødvendige andre beviser ikke fremskaffes, må man undlade at rejse tiltale.

Jeg mener således ikke, at ændringsforslagets formulering kan give anledning til tvivl.